

1 Strategická (návrhová) část

Návrhová část Strategického dokumentu rozvoje obce Jenišovice („Strategický dokument rozvoje obce“) vytyčuje základní směry budoucího vývoje do roku 2035 a umožňuje vedení obce rozpoznat potenciál jeho rozvoje ve střednědobém až dlouhodobém období. Vychází z charakteristiky obce, SWOT analýzy a výstupů jednání fokusních skupin. Zapojením vedení obce, odborné veřejnosti i širší veřejnosti vznikl dokument, který byl k dispozici veřejnému připomínkování. Jeho úspěšnost je bezprostředně závislá na tom, zda zůstane „živým“ dokumentem, což předpokládá provádění potřebných aktualizací.

Dokument rozvoje vychází z již zpracovaných dokumentů a podkladů na úrovni obce i vyšších územních celků, aby byla zajištěna jejich vzájemná propojenost.

V následující tabulce je znázorněn soulad oblastí rozvoje strategického dokumentu obce se Strategií regionálního rozvoje (SRR 21+) a strategickým rámcem rozvoje ČR.

Oblasti rozvoje			
Strategický dokument obce Horka	SRR 21+	ČR 2030	
Lidé a společnost	Kvalita života, občanská společnost	Lidé a společnost	
Hospodářský model	Ekonomický rozvoj	Hospodářský model	
Odolné ekosystémy	Kvalita prostředí	Odolné ekosystémy	
Obce a regiony		Obce a regiony	
Globální rozvoj	Sítě	Globální rozvoj	
Dobré vládnutí	Veřejná správa a regionální rozvoj	Dobré vládnutí	

Na základě širšího kontextu se v současné době hovoří o pěti hnacích mechanismech chytrého venkova:

1. Reakce na vylidňování a demografické změny.
2. Hledání místního řešení škrtů ve veřejných financích a centralizace veřejných služeb.
3. Využívání vazeb s malými a velkými městy.
4. Maximalizace role venkovských oblastí při přechodu na oběhové a nízkouhlíkové hospodářství.
5. Podpora digitální transformace venkovských oblastí.¹

¹ https://enrd.ec.europa.eu/sites/enrd/files/enrd_publications/publi-enrd-rr-26-2018-cs_0.pdf, str. 8

Rozvojová střednědobá vize

Úloha vize odpovídá na otázku, jakého stavu rozvoje chce obec v budoucnu dosáhnout.

Vize obce Jenišovice:

obec Jenišovice představuje zajímavou příležitost, jak bydlet na venkově, kde obec o své obyvatele pečuje, společně s nimi se zajímá o posilování rodinných vazeb, dobrých sousedských vztahů a rozvoj komunitní pospolitosti, respekt k historii a tradicím s cílem zajistit všestranný a trvale udržitelný místní rozvoj.

Pro naplnění strategické vize jsou stanoveny rozvojové oblasti, na které by se obec v daném časovém horizontu měla při realizaci rozvojové strategie soustředit. Proto je dokument rozdělen do výše uvedených šesti rozvojových oblastí (v souladu s členěním dokumentu Česká republika 2030). Specifické cíle slouží k upřesnění strategických cílů. Opatření zastřešují soubor konkrétních aktivit a stanoví přístup k řešení.

Strategické cíle, specifické cíle, opatření

V následujících tabulkách jsou **OBLASTI** rozvoje číslovány římskými číslicemi **I - VI**.

STRATEGICKÉ CÍLE jsou označeny takto: první číslice (římská) je číslem oblasti, druhá značí pořadí cíle v dané rozvojové oblasti.

SPECIFICKÉ CÍLE jsou označeny třemi číslicemi – první znamená příslušnost k dané oblasti rozvoje, druhá příslušnost ke strategickému cíli a třetí určuje jeho pořadí.

OPATŘENÍ jsou označena čtyřmi číslicemi – první značí příslušnost k dané oblasti rozvoje, druhá k strategickému cíli, třetí k specifickému cíli a čtvrtá určuje jeho pořadí.

I. Lidé a společnost

Jenišovice jsou menší obcí v okrese Chrudim. V posledních letech v obci dochází k negativnímu přirozenému přírůstku obyvatel a ke stárnutí populace. Klesající, či stagnující počet obyvatel společně se záporným přirozeným přírůstkem může znamenat pro obec negativní jev. Podpora služeb pro seniory a zajištění dostupné péče přispěje ke zlepšení životních podmínek v obci.

Přiměřená kvalita občanské vybavenosti spolu s dobrou dojezdovou vzdáleností do větších center vytváří předpoklady pro spokojený život obyvatel a zároveň zvyšuje atraktivitu obce pro případné zájemce o trvalé bydlení. Udržení takové úrovně spočívá v pravidelné modernizaci v souladu s aktuálními trendy.

Obec podporuje činnost místních spolků. Děti mají v dojezdové vzdálenosti k dispozici poměrně širokou nabídku volnočasových aktivit (kroužky, ZUŠ). Přiměřená organizace jejich volného času je prevencí ke vzniku sociálně patologických jevů. Zázemí pro volnočasové aktivity je dostupné pro všechny věkové skupiny obyvatelstva; je průběžně rozšiřováno, udržováno a modernizováno.

Oblast	Strategický cíl	Specifický cíl	Opatření
I Lidé a společnost	I.1 Zlepšování kvality života obyvatel včetně prevence sociálního vyloučení	I.1.1 Kvalitní bydlení a životní podmínky v obci	I.1.1.1 Podpora dostupnosti služeb pro občany a navýšení občanské vybavenosti
			I.1.1.2 Podpora kvality bydlení – zajištění dostatku pozemků pro výstavbu
			I.1.1.3 Využití cílů cestovního ruchu pro rozvoj obce – cyklostezky, stezky apod. a využití potenciálu obce (bohatá historie)
			I.1.1.4 Péče o veřejná prostranství – zřizování, obnova a údržba veřejné zeleně
		I.1.2 Prorodinná opatření	I.1.2.1 Podpora pracovních příležitostí
			I.1.2.2 Podpora udržení mladých lidí v obci – prorodinná politika
			I.1.2.3 Posílení mezigeneračních vazeb, sociálního a kulturního začleňování

			I.1.2.4 Podpora služeb pro seniory a zajištění dostupné zdravotní péče
		I.1.3 Volnočasová a zájmová činnost	I.1.3.1 Podpora volnočasových (kulturních a sportovních) aktivit
			I.1.3.2 Podmínky pro rozvoj spolkových aktivit

Čeho chceme dosáhnout?

- Spokojeného bydlení všech obyvatel v obci.
- Moderních služeb dostupných v místě bydliště.
- Technického stavu infrastruktury a nemovitého majetku obce odpovídajícího kvalitou, dostupností i kapacitou aktuálním potřebám.
- Dobrého stavu veřejných prostranství, klidových zón a životního prostředí na území obce.
- Sounáležitosti obyvatel s místem, kde žijí.
- Zlepšení soudržnosti a funkčnosti rodiny.
- Lepší zdravotní péče a komunitní služby.
- Rozvíjení činnosti spolků jako základního kamene života na venkově.
- Pestré nabídky možností trávení volného času ve smyslu kulturních, sportovních a dalších volnočasových aktivit.

II. Hospodářský model

Obec je plynofikována v místních částech Jenišovice, Martinice a Zalažany, napojena na rozvod vody a funguje zde dešťové odvodnění. V obci není zavedena kanalizace. Obec má zpracovanou projektovou dokumentaci na výstavbu splaškové kanalizace pro Jenišovice, Martinice a Zalažany a vybudování čistírny odpadních vod. Stávající územní plán předpokládá v ostatních místních částech zachování individuálního způsobu likvidace odpadních vod.

V území se nachází několik památek, o které je třeba pečovat, zároveň má obec bohatou historii. Je důležité hledat využití památek a historie k jiným smysluplným účelům (např. pro potřeby obyvatel obce, pro tvorbu cyklotras, trasy pro procházky apod.). Pro rozvoj cestovního ruchu je pak nezbytné modernizovat občanské vybavení, rozšířit ubytovací a stravovací kapacity, které ve městě v podstatě chybí.

Středem obce prochází silnice 2. třídy č. 305, která zajišťuje dobré dopravní spojení s okolními městy. V obci je zavedena autobusová doprava.

Oblast	Strategický cíl	Specifický cíl	Opatření
II Hospodářský model	II.1 Zlepšování dostupnosti služeb	II.1.1 Zvyšování kvality technické infrastruktury (doprava, kanalizace, apod.)	II.1.1.1 Podpora kvality a bezpečnosti dopravní infrastruktury (rychlostní radary, oprava a výstavba chodníků apod.)
			II.1.1.2 Nakládání s odpadními vodami

			II.1.1.3 Zlepšení prostupnosti území
			II.1.2.1 Využití starých opuštěných budov a volných pozemků
		II.1.2 Podpora lokální produkce a spolupráce místních firem	II.1.2.2 Zajištění podmínek pro rozvoj podnikání, podpora inovací a navýšení pracovních příležitostí
			II.1.3.1 Péče o památky
		II.1.3 Rozvoj cestovního ruchu a souvisejících služeb	II.1.3.2 Podpora agroturistiky a ekoturismus

Čeho chceme dosáhnout?

- Zlepšení dopravní infrastruktury a dopravní obslužnosti, dostatek parkovacích míst, zajištění bezpečnosti provozu.
- Oprava a výstavba chodníků, zlepšení dopravního značení v obci.
- Umístění rychlostních radarů a dalších bezpečnostních prvků
- Lepší nabídky služeb podporujících rozvoj cestovního ruchu.
- Využití potenciálu místních podnikatelů, inovací a rozmanitých forem podnikání.
- Vznik nových pracovních míst a snížení dojížděky za prací.

III. Odolné ekosystémy

Samospráva obce se snaží o rozvoj v souladu s principy udržitelného rozvoje, minimalizaci vlivu znečištění a jeho dopadu na globální změny klimatu. Obec zajišťuje funkční odpadové hospodářství: v Jenišovicích je několik míst se sběrnými nádobami, obec nabízí svoz nebezpečných složek a objemného odpadu.

Místní části Jenišovice a Zalažany se nachází v záplavovém území řeky Novohradky, největší ohrožení erozí je v místní části Mravín, kde po náhlých vydatných deštích dochází k povrchovému odtoku vody s půdou.

Pro aktivní využívání okolní krajiny je třeba vytvořit cestní síť v krajině, která zajistí dobrou prostupnost pro chodce i turisty a bude možné ji plnohodnotně využívat pro rekreační účely.

Obec se zaměří na ochranu a posílení ekologické stability krajiny, odolnost vůči vodní a větrné erozi, vytváření podmínek pro návrat původních biotopů.

Oblast	Strategický cíl	Specifický cíl	Opatření
III Odolné	III.1 Péče o prostředí obce a	III.1.1 Dobudování a modernizace stávající technické infrastruktury v oblasti péče o životní	III.1.1.1 Adaptační opatření v souladu s výstupy SECAP a Adaptační strategie pro MAS SKCH

ekosystémy	šetrné využívání krajiny	prostředí. Zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie (např. FTV, zpracování biomasy)	III.1.1.2 Protipovodňová opatření na řece Novohradce a přítocích
		III.1.2 Zajištění ekologického a environmentálního přístupu k životnímu prostředí	III.1.2.1 Využití OZE , energetického poradenství a nástrojů pro zlepšení životního prostředí (edukace, dotační poradenství apod.)
			III.1.2.2 Zlepšování dostupnosti území
			III.1.2.3 Environmentální komunitní aktivity (např. komunitní energetika)
		III.1.3. Recyklace, péče o zdroje	III.1.3.1 Recyklace, péče o zdroje: častější zajištění svozu odpadu, větší rozmanitost a četnost sběrných nádob

Čeho chceme dosáhnout?

- Snižování míry znečištění životního prostředí (např. snižováním produkce komunálního odpadu a dalších vlivů znečištění).
- Protipovodňové ochrany všech dotčených místních částí.
- Zodpovědného přístupu k nakládání se zdroji a snižování energetické náročnosti (např. FVT, systematická péče o vodní a další přírodní zdroje ve městě)
- Aktivního zapojení obyvatel obce do ochrany životního prostředí a do oběhového hospodářství.
- Zmírňování dopadů klimatických změn na životní prostředí.
- Lepší hospodaření s vodou, ochrana před erozí.

IV. Obce a regiony

Obec Jenišovice aktivně spolupracuje s dalšími obcemi a aktéry (Svazek obcí Košumberska, MAS, apod.) v regionu. Otevírá si tím cestu k realizaci společných projektů, na které by chyběl finanční i personální potenciál a které se tak stávají efektivnější a hospodárnější. Svoji pozornost nyní zaměří především na místní podnikatelské subjekty, protože lokální produkty a projekty zvyšují nejen kvalitu života v obci, ale i atraktivitu pro návštěvníky. Podpora lokálního podnikání umožní zlepšit zaměstnanost místních obyvatel, především ve službách, a tím podpoří nejen celkový hospodářský růst obce, ale i kvalitu rodinného života jeho obyvatel. Jedná se např. o potenciál realizace společenských akcí, péči o vzhled obce, údržbové aktivity, propagaci a informovanost, apod. Snahou o maximální zapojení obyvatel do dění ve městě se posílí prostor pro komunitní soudržnost. Obec se zaměří na vyvážený rozvoj všech místních částí, bude udržovat a rozvíjet obecní majetek a podporovat revitalizace nemovitostí označených jako brownfieldy.

Oblast	Strategický cíl	Specifický cíl	Opatření
IV Obce a regiony	IV.1 Zlepšování regionální spolupráce v návaznosti na aktuální potřeby venkova	IV.1.1 Podpora lokální soběstačnosti, vyvážený urbánní rozvoj	IV.1.1.1 Vytváření příznivých místních podmínek pro sdílená a společná řešení. Např. propojení s dalším obcemi: pracovní příležitosti pro lékaře a další odborné služby
			IV.1.1.2 Vytváření podmínek pro vyvážený rozvoj všech místních částí, péče o obecní majetek
		IV.1.2 Posilování lokální soudržnosti s ohledem na zapojení místních částí	IV.1.2.1 Rozšiřování a posilování lokálních partnerství (spolupráce) - např. organizace společných kulturních akcí napříč obcemi
		IV.1.3 Rozvoj komunit	IV.1.3.1 Zvyšování participace a rozvoje komunit

Čeho chceme dosáhnout?

- Zlepšení technického zázemí pro rozvoj podnikání a zavádění inovací.
- Zlepšení technického stavu nemovitého majetku ve vlastnictví obce.
- Vyváženého rozvoje všech místních částí.
- Rozvoje lokální spolupráce a koordinovaných způsobů řešení.
- Aktivního zapojení všech aktérů do rozvoje obce.

V. Globální rozvoj

Obec Jenišovice nadále rozvíjí a prohlubuje spolupráci s Pardubickým krajem a obcemi ČR v oblasti připravenosti na řešení globálních problémů. Využívá příklady dobré praxe a zkušeností prostřednictvím rozšiřování spolupráce v rámci ČR. Zlepšuje koordinaci rozvoje obce v návaznosti na strategie rozvoje ČR a při řešení globálních problémů zohledňuje soudržnost v rámci EU, OSN, apod.

Oblast	Strategický cíl	Specifický cíl	Opatření
V Globální rozvoj	V.1 Zohledňová ní globálních trendů v každodenn ím životě lidí	V.1.1 Posilování společenské odpovědnosti a zohlednění regionálních specifik	V.1.1.1 Strategické koncepce a související investice (např. doprava, životní prostředí, sociální služby, ochrana krajiny, energetika, atd.)
		V.1.2 Realizace integrovaných řešení	V.1.2.1 Sledování globálních trendů, připravenost na klimatickou změnu, zohlednění lokálních potřeb

			V.1.2.2 Uvádění opatření na ochranu zdraví do praxe
--	--	--	---

Čeho chceme dosáhnout?

- Zvýšení připravenosti na klimatickou změnu.
- Koordinace aktivit při řešení globálních problémů.
- Zlepšení přístupu k ochraně zdraví občanů.

VI. Dobré vládnutí

Obec Jenišovice opírá oblast vládnutí o dobrou znalost místních potřeb a problémů. V současné době díky činnosti policie nezaznamenává zvýšená rizika v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku. Největším tématem v obci Jenišovice je způsob odkanalizování jednotlivých místních částí a možnost vyhlášení Mravína vesnickou památkovou zónou. V těchto tématech se prokázala ochota občanů k aktivnímu zapojování. Narůstajícím rizikem je zvyšující se intenzita silničního provozu související s nákladní dopravou.

Pro nalezení efektivních řešení slabých míst obce je nezbytná ochota občanů aktivně se zapojovat do rozhodovacích procesů a komunitních aktivit. Účinným nástrojem se může stát využití moderních metod řízení a nových technologií, díky kterým se zvýší efektivita komunikace s veřejností a posílí kvalitní výkon veřejné správy, transparentnosti i řádného a ekonomicky zdravého hospodaření.

Obec bude podporovat zdravý patriotismus a zapojení občanů i využitím participativního rozpočtu, díky kterému mohou občané realizovat své návrhy.

Oblast	Strategický cíl	Specifický cíl	Opatření
VI Dobr é vládn utí	VI.1 Zapojování veřejnosti do života obce (participace a partnerstv í)	VI.1.1 Uplatňování postupů zvyšujících efektivitu veřejné správy	VI.1.1.1 Nastavení efektivní komunikace mezi úřadem a občany (využití digitalizace)
		VI.1.2 Zvyšování pocitu bezpečí obyvatel a příjemného bydlení	VI.1.2.1 Zajištění podmínek pro bezpečný a příjemný život včetně místních částí
			VI.1.2.2 Řešení zásobovacích strategií a soběstačnosti

Čeho chceme dosáhnout?

- Pozitivního vnímání obce ze strany veřejnosti.
- Efektivního využívání nástrojů digitalizace služeb včetně úřadu.
- Aktivního zapojení občanů do dění v obci.
- Vnímání obce jako bezpečného a příjemného místa pro život.